Marktconsultatie beantwoordingsverslag

Onderhoud sloten en duikers

Algemene gegevens

Referentienummer:	2026/137/RUV/JB
Kenmerk TenderNed:	TN617287
Opgesteld door:	Jim Beek
Datum:	12-11-2026

Inleiding

De marktconsultatie van de gemeente Tilburg voor onderhoud sloten en duikers heeft drie reacties opgeleverd.

In dit beantwoordingsverslag wil de gemeente Tilburg de belangrijkste resultaten delen met de deelnemers aan de marktconsultatie en inzicht geven in de ingediende antwoorden. Hiertoe wordt per vraag een korte samenvatting gegeven met daarin relevante en in het oog springende bijzonderheden in de ingediende antwoorden. Dit gebeurt zoveel mogelijk geanonimiseerd.

Bevindingen Marktconsultatie

Leeswijzer

De ontvangen reacties zijn verwerkt volgens de opzet van de marktconsultatie. Hierbij zijn inhoudelijk samenhangende vragen gebundeld. De bevindingen beschrijven de belangrijkste overeenkomsten en verschillen die uit de reacties naar voren komen, zonder deze te herleiden naar individuele respondenten.

Scope en beschikbare informatie

De respondenten geven aan dat de vijf onderdelen van de opdracht, bestaande uit inventarisatie, advisering, een nulbeurt, beheerplanvorming en regulier beheer, nauw met elkaar samenhangen. Volgens meerdere respondenten biedt het voordelen om deze onderdelen in samenhang te organiseren. Kennis die tijdens de inventarisatie wordt opgedaan kan dan direct worden gebruikt bij het opstellen van beheermaatregelen en de uitvoering daarvan. Hierdoor ontstaat een beter beeld van de daadwerkelijke onderhoudsopgave en kunnen maatregelen beter worden afgestemd op de situatie buiten.

Uit de reacties blijkt wel dat onderscheid gemaakt kan worden tussen werkzaamheden die vooral specialistische kennis vragen en werkzaamheden die sterk verbonden zijn met de uitvoering. Specialistische onderzoeken en bepaalde advieswerkzaamheden worden vaak gezien als werkzaamheden die goed passen bij een ingenieurs- of adviesbureau. Tegelijkertijd geven meerdere respondenten aan dat uitvoerende partijen juist veel praktijkkennis hebben en daardoor een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan inventarisaties, inspecties, nulmetingen en beheermaatregelen.

Voor een goede aanbesteding vinden de respondenten het belangrijk dat voldoende informatie beschikbaar is over het areaal en de huidige onderhoudssituatie. Genoemd worden onder meer gegevens over de omvang van het areaal, aantallen objecten, de staat van onderhoud en de aanwezigheid van baggerspecie. Tegelijkertijd wordt opgemerkt dat de hoeveelheid benodigde informatie mede afhankelijk is van de gekozen contractvorm. Wanneer wordt gekozen voor een bouwteamsamenwerking kan een deel van deze informatie gedurende de samenwerking verder worden opgebouwd en uitgewerkt.

Daarnaast worden mogelijkheden gezien om de scope uit te breiden met aanverwante werkzaamheden. Genoemd worden onder andere werkzaamheden aan beschoeiingen, inspecties van kunstwerken en duikers, aanvullende groenwerkzaamheden en het realiseren van faunapassages. Hiermee kan het beheer van sloten en duikers meer integraal worden ingericht.

Contract- en prijsstrategie

De reacties laten zien dat verschillend wordt gedacht over de meest passende contractvorm. Eén respondent ziet een RAW-raamovereenkomst als een logisch uitgangspunt, omdat veel werkzaamheden bekend zijn en zich goed laten organiseren op basis van eenheidsprijzen. Andere respondenten geven juist aan dat een bouwteamsamenwerking beter aansluit bij de huidige situatie, waarin nog niet volledig duidelijk is welke maatregelen nodig zijn en wat de exacte omvang van de opgave is.

De voorstanders van een bouwteam geven aan dat deze werkwijze ruimte biedt om gezamenlijk toe te werken naar een beheerstrategie die past bij het beschikbare budget en de daadwerkelijke onderhoudsopgave. Zij zien voordelen in het gezamenlijk uitvoeren van inventarisaties, het bepalen van prioriteiten en het uitwerken van maatregelen. Hierdoor kunnen keuzes beter worden afgestemd op de praktijk en kunnen risico's gedurende het proces beter worden beheerst.

Ook over de omvang van de opdracht verschillen de inzichten. Eén respondent ziet voordelen in het afzonderlijk organiseren van stedelijke en landelijke gebieden. Andere respondenten geven juist aan dat één integraal perceel voordelen biedt. Daarbij wordt gewezen op een uniforme werkwijze, één aanspreekpunt voor de opdrachtgever en het beter benutten van opgebouwde kennis over het areaal. Daarnaast kan een integrale opdracht volgens hen bijdragen aan een efficiëntere inzet van mensen en middelen.

De gewenste contractduur hangt volgens de respondenten sterk samen met de werkzaamheden die van de opdrachtnemer worden verwacht. Wanneer een opdrachtnemer moet investeren in inventarisaties, beheerplannen, gebiedskennis en contacten met stakeholders, vinden meerdere respondenten een langere looptijd passend. Hierdoor kunnen investeringen worden terugverdiend en kan opgebouwde kennis beter worden benut. In de reacties worden contractduren genoemd die uiteenlopen van enkele jaren met verlengingsmogelijkheden tot een maximale looptijd van ongeveer tien jaar. Tegelijkertijd wordt het belangrijk gevonden dat er momenten zijn waarop opdrachtgever en opdrachtnemer de samenwerking kunnen evalueren en indien nodig kunnen bijsturen.

Bij de prijsvorming adviseren de respondenten onderscheid te maken tussen werkzaamheden die goed voorspelbaar zijn en werkzaamheden waarbij meer onzekerheden bestaan. Regulier onderhoud, zoals maaien en het reinigen van duikers, leent zich volgens hen goed voor vaste tarieven of eenheidsprijzen. Voor werkzaamheden waarbij vooraf onzekerheid bestaat over hoeveelheden of uitvoeringsomstandigheden, zoals baggerwerkzaamheden, worden verrekenbare hoeveelheden of budgetgestuurde afspraken passender gevonden. Daarbij wordt benadrukt dat risico's zoveel mogelijk moeten worden belegd bij de partij die deze daadwerkelijk kan beïnvloeden.

Beheer en uitvoering

De respondenten geven aan dat de kwaliteit van de uitvoering vooral beoordeeld moet worden op het uiteindelijke resultaat. Daarbij is het volgens hen belangrijk dat vooraf duidelijk is welke kwaliteitsniveaus worden verwacht en hoe hierop wordt toegezien. Goed toezicht en heldere afspraken worden gezien als belangrijke voorwaarden voor een succesvolle uitvoering.

Naast kwaliteit vragen de respondenten aandacht voor veiligheid, duurzaamheid en ecologie. Deze onderwerpen spelen volgens hen een steeds grotere rol bij beheer- en onderhoudswerkzaamheden. Genoemd worden onder meer veilig werken, het beschermen van flora en fauna, het beperken van uitstoot en het gebruik van duurzamer materieel.

Eén van de respondenten ziet daarnaast mogelijkheden om meer gebruik te maken van digitale beheersystemen. Hierbij kunnen objecten, uitgevoerde werkzaamheden en meldingen worden geregistreerd, zodat beter inzicht ontstaat in de onderhoudstoestand van het areaal. Volgens deze respondent kan dit helpen om beheermaatregelen beter te plannen en opgedane kennis vast te leggen voor de toekomst.

Voor de planning wordt het belangrijk gevonden dat voldoende tijd wordt genomen voor inventarisaties en nulmetingen. De respondenten geven aan dat een goed beeld van de onderhoudsopgave noodzakelijk is voordat structurele beheermaatregelen kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast wijzen zij erop dat weersomstandigheden, ecologische randvoorwaarden en de bereikbaarheid van locaties invloed kunnen hebben op de uitvoeringsplanning. Hierdoor blijft enige flexibiliteit gedurende de looptijd noodzakelijk.

Ten aanzien van omgevingsmanagement bestaat veel overeenstemming. De respondenten vinden dat de opdrachtnemer een belangrijke rol heeft in het contact met perceeleigenaren en andere stakeholders. Daarbij wordt de opdrachtnemer vaak gezien als eerste aanspreekpunt. Tegelijkertijd kan de opdrachtgever ondersteunen met communicatiemiddelen, kaders en afstemming waar nodig. Meerdere respondenten benadrukken daarnaast het belang van lokale gebiedskennis en bestaande contacten in de omgeving.

Marktinteresse en ervaring

Alle respondenten geven aan interesse te hebben in een toekomstige aanbesteding voor het beheer en onderhoud van sloten en duikers. Daarbij geven zij aan over ervaring te beschikken met vergelijkbare werkzaamheden voor onder andere gemeenten, provincies en waterschappen. Volgens de respondenten is de gevraagde combinatie van werkzaamheden in de markt beschikbaar en zijn er voldoende partijen die over de benodigde kennis en uitvoeringscapaciteit beschikken.

De reacties laten zien dat de benodigde kennis niet altijd binnen één organisatie aanwezig hoeft te zijn. Meerdere respondenten geven aan dat samenwerking tussen uitvoerende partijen en specialistische adviesbureaus in de praktijk gebruikelijk is. Op die manier kunnen specialistische onderzoeken, inventarisaties en beheerplanvorming worden gecombineerd met praktische uitvoeringskennis en ervaring vanuit het beheer en onderhoud.

Daarnaast wordt gewezen op het belang van lokale gebiedskennis. Kennis van het areaal, eerdere onderhoudsmaatregelen en bestaande contacten met perceeleigenaren en andere stakeholders kan volgens de respondenten bijdragen aan een efficiënte uitvoering van de werkzaamheden. Deze kennis helpt niet alleen bij de uitvoering, maar ook bij het bepalen van prioriteiten en het maken van afwegingen tijdens de looptijd van de overeenkomst.

De reacties laten zien dat de markt voldoende mogelijkheden ziet om zowel de voorbereidende werkzaamheden als de uitvoering van het beheer integraal op te pakken. Daarbij wordt benadrukt dat een goede samenwerking tussen opdrachtgever, opdrachtnemer en eventuele specialistische partners van belang is om de verschillende onderdelen van de opdracht succesvol met elkaar te verbinden.

Haalbaarheid en markttoegang

De respondenten geven aan dat geschiktheidseisen zoveel mogelijk moeten aansluiten bij de aard en omvang van de opdracht. Referentie-eisen worden wenselijk geacht, mits deze aantoonbaar verband houden met de werkzaamheden die binnen de overeenkomst worden gevraagd. Daarbij worden ervaring met beheer en onderhoud van watergangen, baggerwerkzaamheden, duikerbeheer en vergelijkbare integrale onderhoudscontracten genoemd als relevante referenties.

Ten aanzien van certificeringen worden kwaliteit, veiligheid en duurzaamheid als belangrijke thema's genoemd. Certificeringen zoals ISO 9001 en VCA worden door de respondenten gezien als logische basiseisen. Daarnaast worden de CO_2-Prestatieladder, de Safety Culture Ladder (SCL), ISO 14001 en ontwikkelingen rondom Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB) genoemd als onderwerpen die kunnen bijdragen aan de duurzaamheidsambities van de opdracht.

Een belangrijk aandachtspunt dat uit meerdere reacties naar voren komt, is de balans tussen een integrale opdracht en voldoende marktwerking. De respondenten geven aan dat de opdracht verschillende disciplines raakt, waaronder advisering, inventarisatie, beheerplanvorming en uitvoering.

Hierdoor is het van belang dat marktpartijen ruimte krijgen om samen te werken wanneer niet alle benodigde kennis of capaciteit binnen één organisatie aanwezig is. Volgens de respondenten kan dit bijdragen aan een grotere deelname van marktpartijen en daarmee aan een gezonde concurrentie.

Daarnaast wijzen respondenten erop dat nog niet volledig inzichtelijk is welke maatregelen uiteindelijk noodzakelijk zijn en welke omvang de onderhoudsopgave precies heeft. Hierdoor bestaan onzekerheden op technisch, organisatorisch en financieel vlak. Volgens de respondenten is het daarom belangrijk dat risico's evenwichtig worden verdeeld en dat gedurende de looptijd voldoende ruimte bestaat om gezamenlijk nieuwe inzichten te verwerken.

Als belangrijkste succesfactor wordt door alle respondenten het belang van samenwerking genoemd. Open communicatie, wederzijds vertrouwen, duidelijke afspraken en een realistische verdeling van verantwoordelijkheden worden gezien als belangrijke voorwaarden voor een succesvolle uitvoering van de opdracht.

Conclusie

De marktconsultatie laat zien dat de geraadpleegde partijen mogelijkheden zien om de verschillende onderdelen van de opdracht in samenhang uit te voeren. De respondenten geven aan dat inventarisatie, advisering, uitvoering van een nulbeurt, beheerplanvorming en regulier beheer sterk met elkaar verbonden zijn. Een integrale aanpak kan volgens hen bijdragen aan een betere aansluiting tussen de situatie in het veld en de maatregelen die uiteindelijk worden uitgevoerd.

Uit de reacties blijkt dat er behoefte bestaat aan voldoende inzicht in het areaal en de huidige onderhoudssituatie. Tegelijkertijd geven verschillende respondenten aan dat de hoeveelheid benodigde informatie mede afhankelijk is van de gekozen contractvorm. Met name binnen een bouwteamsamenwerking wordt ruimte gezien om gedurende de samenwerking gezamenlijk kennis op te bouwen en de onderhoudsopgave verder te concretiseren.

De respondenten verschillen van mening over de meest passende contractvorm, maar zijn het er wel over eens dat de huidige onzekerheden vragen om flexibiliteit binnen de overeenkomst. Twee respondenten zien daarbij voordelen in een bouwteamsamenwerking, terwijl één respondent mogelijkheden ziet binnen een RAW-raamovereenkomst. Ook ten aanzien van contractduur en perceelindeling bestaan verschillende inzichten. Wel wordt breed onderschreven dat voldoende tijd nodig is voor kennisopbouw, inventarisaties en het ontwikkelen van gebiedskennis.

Voor de uitvoering wordt het belang benadrukt van kwalitatief beheer, goede communicatie met stakeholders, aandacht voor duurzaamheid en een praktische inrichting van kwaliteitsborging. Daarnaast wijzen respondenten op de meerwaarde van lokale gebiedskennis en het vastleggen van beheerinformatie, zodat opgedane kennis gedurende de looptijd behouden blijft en benut kan worden voor toekomstige keuzes.

Tot slot laten de reacties zien dat er belangstelling bestaat vanuit de markt voor de voorgenomen opdracht. De respondenten benadrukken daarbij het belang van een duidelijke scope, proportionele geschiktheidseisen, een evenwichtige risicoverdeling en een goede samenwerking tussen opdrachtgever, opdrachtnemer en eventuele specialistische partners. Deze aandachtspunten kunnen worden meegenomen bij de verdere uitwerking van de aanbestedingsstrategie en de contractdocumenten.